

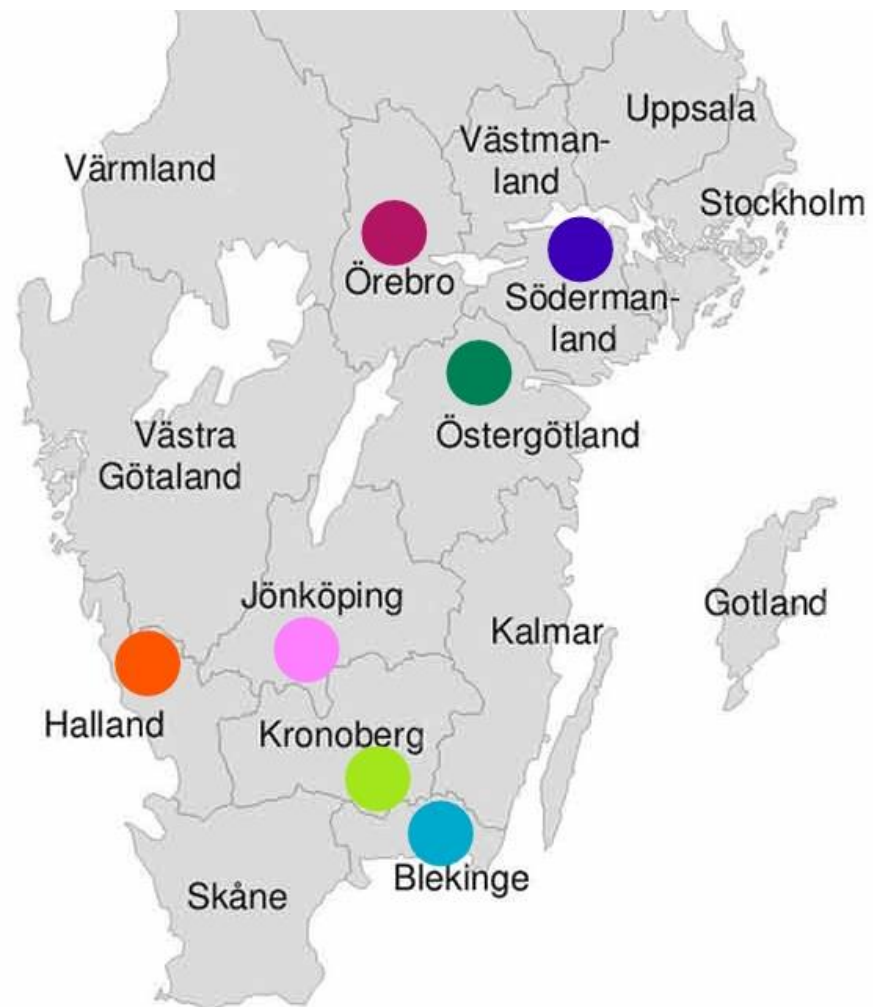
Hbtqi-diplomera din verksamhet!

Utbildningstillfälle 1

Region Blekinge | Region Halland | Region Jönköpings län | Region Kronoberg
Region Sörmland | Region Örebro län | Region Östergötland

Regioner i samverkan

Färdighetsmål

Utbildningen ska resultera i att kursdeltagaren kan:

Tillämpa ett inkluderande förhållningssätt i mötet med patienter/klienter/brukare/besökare/kollegor

Tillämpa kunskaper om hbtqi-frågor inom sitt eget yrkesområde och sin egen organisation

Kritiskt granska sin verksamhet utifrån normer och tillvaratagande av hbtqi-personers rättigheter

Agenda tillfälle 1

Utbildningen ska resultera i att kursdeltagaren förvärvar kunskap om:

Heteronormativitet och dess konsekvenser

Hbtqi-begrepp

Hbtqi-historia

Hbtqi-personers livsvillkor och hälsosituation

Verktyg för inkluderande bemötande

Vi jobbar för att

Ingen ska uppleva sig kränkt eller missförstådd på grund av sexuell läggning eller könsidentitet/könsuttryck i mötet med vården eller våra övriga verksamheter

Förebygga och minska ohälsa bland hbtq-personer

Alla ska känna sig välkomna att arbeta hos oss oavsett sexuell läggning eller könsidentitet/könsuttryck.

Detta gäller alla arbetsplatser i regionen oavsett om det är vård eller annan verksamhet

Att vara rättighetsförsvare

Hälso- och sjukvårdslagen (2017:30)

3 kap. 1 §

Målet med hälso- och sjukvården är en god hälsa och en vård på lika villkor för hela befolkningen.

Vården ska ges med respekt för alla människors lika värde och för den enskilda människans värdighet. Den som har det största behovet av hälso- och sjukvård ska ges företräde till vården.

Att vara rättighetsförsvare

Socialtjänstlagen (2001:453)

1 kap. 1 §

Samhällets socialtjänst skall på demokratins och solidaritetens grund främja människornas

- ekonomiska och sociala trygghet,
- jämlikhet i levnadsvillkor,
- aktiva deltagande i samhällslivet.

Socialtjänsten skall under hänsynstagande till människans ansvar för sin och andras sociala situation inriktas på att frigöra och utveckla enskildas och grupperes egna resurser.

Verksamheten skall bygga på respekt för människornas självbestämmanderätt och integritet

Utgångspunkt

Alla människor har förutfattade meningar och föreställningar, som påverkar mötet med människor på olika sätt.

Vi är alla en del av att skapa och återskapa normer.

Alla som är en del av ett samhälle blir präglad av det samhällets sätt att sortera människor, även den som aktivt arbetar mot diskriminering och för inkludering.

Normer

Nämn några exempel på normer

Normer och makt

Diskrimineringsgrunderna

Kön

Könsöverskridande identitet eller uttryck

Sexuell läggning

Etnisk tillhörighet

Religion eller annan trosuppfattning

Funktionsnedsättning

Ålder

Normer - oskrivna lagar Regler

- Hur vi uppträder mot varandra styrs av normer eller oskrivna lagar.
- En regel är ofta mera tydlig än en norm och är ofta nedskriven.

Normer

Hur verkar normer?

Komma ut (berätta att en bryter mot normen)

Det enhetliga vi-et

Skämt på vems bekostnad?

Kategori	Norm	Risk för utsatthet
Kön	Mansnorm	Kvinnor / icke-män
Könsidentitet	Cisnorm	Transpersoner / intersexpersoner
Ålder	Åldersnorm	Yngre / äldre
Etnicitet	Vithetsnorm	Icke vita
Trosuppfattning	Sekulariserad kristen	Icke kristna och troende
Funktion	Funktionsnorm	Funktionsnedsatta
Sexualitet	Heteronorm	Homo- och bisexuella

Heteronormativitet

Utgår från att det finns två separata biologiska kön och att vi föds in i ett av dessa.

Till dessa kön hör vissa beteenden, könsstereotyper, som alla förväntas följa.

Det förväntas också att alla är och agerar som om de är heterosexuella, samt att de vill leva i tvåsamhet och skaffa barn.

Heteronormativitet

Heterosexualiteten

Tas för given (alla är hetero/cis till motsatsen bevisas)

Ses som utgångspunkt

Eftersträvan svärd norm

Har självklart företräde

From 1970s children's book.

Boys are pilots.

Girls are stewardesses.

Boys are presidents.

Girls are First Ladies.

Boys are doctors.

Girls are nurses.

Boys are policemen.

Girls are metermaids.

Boys can eat.

Girls can cook.

Boys build houses.

Girls keep houses.

Boys invent things.

Girls use what boys invent.

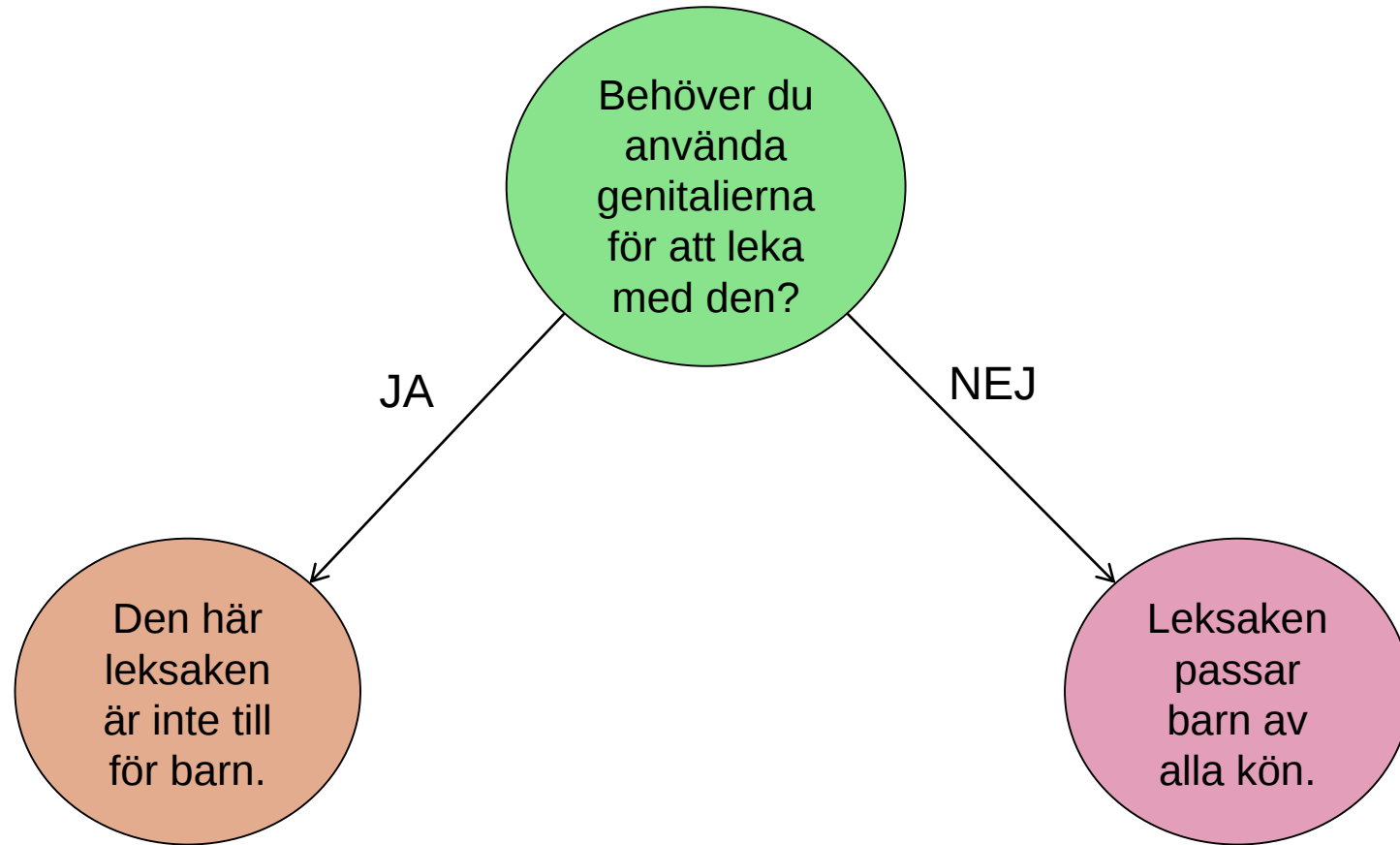

Boys fix things.

Girls need things fixed.

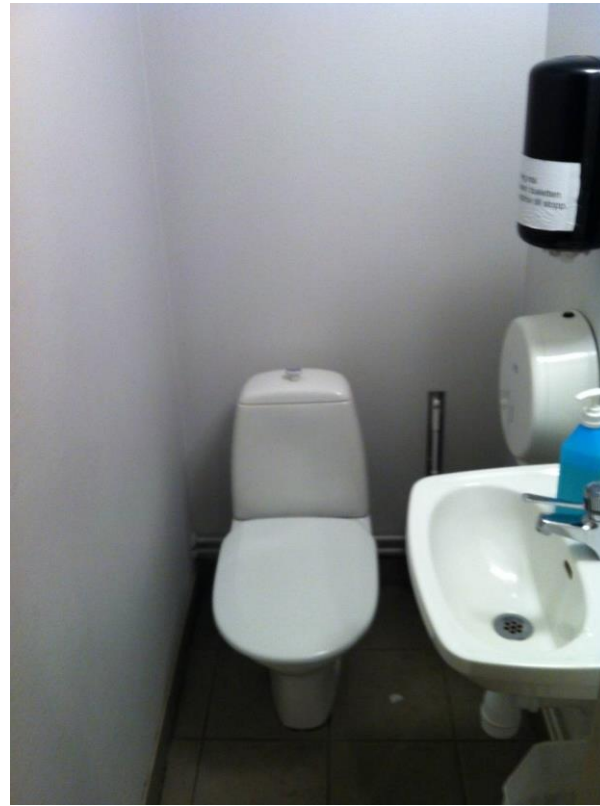
Hur du får reda på om en leksak är till för en pojke eller flicka – en guide

”Om jag går på till exempel bio så går jag alltid på visningar vid 17:30, jag dricker endast morgonkaffe den dagen så jag inte kommer behöva använda toaletten på biografen eftersom både andra besökare och personal inte tycker jag ska använda damernas.

Varje år jobbar jag på en mässas, där kan jag inte heller gå på toaletten. I tre dagar jobbar jag med att bygga utställarmonter så det är väldigt fysiskt krävande. Även de dagarna dricker jag inte så jag ska slippa gå på toaletten, både personal och andra utställare har försökt hindra mig från att gå på toaletten och det är lättare att bara skippa det helt (transkvinna 30 år)”.

Berättelse från utredningen av transpersoner 2017

https://sv.wikipedia.org/wiki/Homosexualitet

Sök

Inte inloggad

Diskussion

Bidrag

Skapa konto

Logga in

Artikel

Diskussion

Visa

Redigera

Redigera wikitext

Visa historik

Sök på Wikipedia

Homosexualitet

[redigera | redigera wikitext]

Homosexualitet

kan syfta på [sexuell](#) attraktion eller [kärlek](#) till en person av samma kön, sexuell beteende mellan [organismer](#) av samma [kön](#) eller en sexuell preferens för en [organism](#) av samma [kön](#). När man beskriver det senare åsyftas en bevarande sexuell och romantisk attraktion till det egna könet, men inte nödvändigtvis till det sexuella beteendet.^[1] Homosexualitet kontrasteras med [heterosexualitet](#) (attraktion, uppförande eller sexuell preferens mellan motsatta kön), [bisexualitet](#) (båda kön) och [asexualitet](#) (inget av könen).

[Etymologiskt](#) är ordet *homosexuell* en modern ^[2] grekisk och latinsk hybrid med *homo* (ofta misstaget för den latinska betydelsen "man", som i [homo sapiens](#)) från det grekiska ordet för "samma" (*homoios*).^[3] Homosexuellt beteende förekommer bland många djur förutom människor, särskilt bland sociala djur.^[4] Ordet *homofil* nämndes i svenska media för första gången 1948.^[5]

[Lesbisk](#) åsyftar kärlek mellan kvinnor. Begreppet uppstod från den diktning av den grekiska lyrikern [Sapfo](#) från [Lesbos](#), som uttryckte starka, romantiska känslor gentemot andra kvinnor.

Innehåll

[dölj]

1

Historia

1.1

Antiken

1.2

Kina

1.3

Medeltiden

1.4

Nya tiden

1.4.1

Tyskland

1.4.2

Amsterdam

1.4.3

USA

1.4.4

Sverige

2

Homosexuellas villkor

2.1

Äktenskap och registrerat partnerskap

2.2

Att komma ut

2.3

Förföljelse och fördomar

2.4

Homosexuellas villkor i världen

2.4.1

Afrika

2.4.2

Asien

2.4.3

EU

2.4.3.1

Sverige

2.4.4

Mellanöstern

2.4.5

USA

3

Homosexualitet i djurvärlden

4

Uppfattningar, teorier och forskning om homosexualitet

5

Andelen homosexuella

5.1

Undersökningsresultat

6

Benämningar på homosexuella

7

Se även

8

Referenser

8.1

Noter

Två kvinnor som kysser varandra.

Två män som kysser varandra.

14:15

2018-01-17

Bildgoogling 1

"Kärlek"

2022-07-01

Bildgoogling 2

"Familj"

2022-07-01

Bildgoogling 3

"Sex"

2022-07-01

Att räkna för att se vem som räknas

DET FÖRSTA STEGET MOT EN jämställd och inkluderande bildkommunikation är att **räkna**. Hur många kvinnor och män syns i våra bilder? Och hur ser det ut om vi breddar blicken och även inkluderar kriterier som ålder, hudfärg, könsuttryck och funktionsförmåga?

Om man inte räknar är det svårt att få syn på obalansen som ofta finns – och då går den inte heller att förändra.

PÅ SIDAN TILL HÖGER HAR vi räknat antalet kvinnor och män* i bilder som togs somrarna 2012 och 2013 och som Gävle kommun har använt i marknadsföringsmaterial.

Vissa av bilderna hängde ett kort tag uppe som affischer i Stadshusets skyltfönster, men plockades snabbt ner eftersom de stötte på hård kritik från medborgare.

FÖR DET FÖRSTA KAN VI konstatera att könsbalansen är långt ifrån jämn. I bilderna förekommer 37 män och 21 kvinnor. Räknat i procent blir det 64 % män och 36 % kvinnor – vilket inte ens lever upp till vad Statistiska centralbyrån definierar som "OK"-jämställt (en könsbalans på 60–40 % åt endera hållet).

Tittar vi inte bara på kvantitet, utan på vad folk faktiskt gör på bilderna, är bildserien en ännu större genusflopp. Pojkar och män är **aktiva** i bilderna. De spelar fotboll, paddlar kajak, åker skateboard och dyker från kajkanter. Flickor och kvinnor är däremot **passiva**. De sitter still, passar

barn eller tittar på män som gör saker. Det mest fysiskt aktiva en person av kvinnligt kön gör i bildserien är att försiktigt klappa en häst. (Och där snubblar vi in i en annan könsstereotyp; nämligen att hon ägnar sig åt ett typiskt "tjejigt" intresse.)

MEN VÄNTA. ÄN ÄR VI inte klara. Vi skulle ju granska bilderna utifrån fler faktorer än kön. Och när vi gör det blir det tydligt att inte alla Gävlebor får synas.

Det finns inga personer med (synliga) funktionsnedsättningar. Det finns inga regnbågsfamiljer eller par som är synbart något annat än hetero. Bara två personer som är 60+. Och bara två personer med till synes utomnordisk bakgrund. (Det blir en andel på 2,5 %, vilket kan jämföras med att 17,9 % av Sveriges befolkning har utomnordisk bakgrund, enligt Statistiska centralbyrån.)

Intrycket dessa bilder ger är att Gävle främst är befolkad av vita, vältränade män i 30-årsåldern, lite passiva flickor och ensamstående mammor. Och en mäs.

*Självklart kan vi aldrig säkert veta någons kön bara genom att titta på den, men vi kan tillåta oss att ta fel någon gång om vi bara räknar tillräckligt många.

I bara 31 % av alla svenska nyhetsartiklar och -inslag är huvudpersonen en kvinna.

Globalt är siffran 24 % kvinnor. Personer med en annan könsidentitet än kvinna/man existerar knappt i media överhuvudtaget.

Källa: Räkna med kvinnor, 2015.

Foto: iStockphoto

Foto: Albin och Karl Bögren

Räkneexempel från bilderna som startade det hela

- Könsbalans: **21 kvinnor** (36 %) och **37 män** (64 %)
- Av personerna som är aktiva i bild är **25 pojkar/män** och **en (1) tjej**
- Antal äldre människor: **2**
- Antal personer med (till synes) utomnordisk bakgrund: **2**
- Antal (synliga) hbtq-personer eller regnbågsfamiljer: **0**
- Antal personer med (synliga) funktionsnedsättningar: **0**
- Antal måsar: **1**

Bilder som förändrar världen - Genusfotografen

Konsekvenser av heteronormen

Normer hänger ihop med maktstrukturer

Den som bryter mot normen ses som avvikande → risk för diskriminering, sämre bemötande, kränkande behandling och hatbrott

Heteronormativitet är ofta omedveten!

Normkritik/normmedvetenhet

Synliggöra och ifrågasätta normer

Synliggöra normernas konsekvenser

Granska egen position

Skapa strategier för förändring

Heteroprivilegier?

Exempel på privilegier

Ses som självklar

Ses som individ

Känsla av trygghet

Bli speglad av omgivningen

Lätt att göra sig hörd

Bekräftad som person och i livssituation

Inkludering

Förutsätts alltid närvara

Ingen har åsikter om en relaterad till ens

Normföljande

Behöver inte förklaras

Resa mer obehindrat

Den du är inte ett skällsord

Visa kärlek offentligt

Bli förälder

Ett normkritiskt/normmedvetet arbetssätt innebär att

Flera normer kan hanteras samtidigt

Osynliga strukturer synliggörs och förändras

Att invanda tankemönster och upplevda självklarheter kan behöva ändras

Att alla inblandade måste arbeta med sig själva

Att personer med mycket (informell eller formell) makt kan uppleva sig ifrågasatta

Att personer som brukar bli ifrågasatta slipper bli det

Att jämlikhet kan uppnås på riktigt

Hbtqi-begreppet

Homosexualitet

Sexualitet

Bisexualitet

Transpersoner

Kön

Queera personer

Kön & sexualitet

Intersex

Kropp

Förkortningarna

Hbt

Hbtq

Hbtqi

Hbtqia

Hbtq+

På engelska: Lgbtq

Sexualiteter

Juridiskt sett tre sexuella läggningar:

Heterosexualitet

Homosexualitet

Bisexualitet

...i verkligheten långt fler

Berör många livsområden: relationer, familj,
grupptillhörighet och
sociala sammanhang

Aspekter av sexualitet:

Vem/vilka jag blir kär i

Vem/vilka jag vill vara ihop med/leva
med

Vem/vilka jag tänder på sexuellt

Vem/vilka jag har sex med

Hur jag identifierar mig

Hbtqi-begreppet bokstav för bokstav

H

Homosexualitet, homosexuella

Bögar, lesbiska, flator, gay, queer

Samkönat begär, samkönade relationer

MSM och KSK

Hbtqi-begreppet bokstav för bokstav

B

Bisexualitet, bisexuella

Samkönat begär, samkönade relationer

Olikkönat begär, olikkönade relationer

MSK, MSM, KSM, KSK (det här handlar om sexuell handling, inte om sexualitet)

Kön

Juridiskt sett två kön (i Sverige): kvinna och man
...i verkligheten långt fler

Globalt fanns det 2021 sju länder med någon form av tredje juridiskt kön:

1.Australien

2.Indien

3.Nepal

4.Nya Zeeland

5.Pakistan

6.Tyskland

7.Sydafrika

Många aspekter på kön

Biologiskt kön - bl.a. yttre och inre könsorgan, hormonnivåer.

Juridiskt kön - folkbokföring, id-handlingar, personnummer. Två i Sverige.

Könsidentitet – mentalt kön, det kön en själv känner sig som (kallas även psykologiskt kön)

Könsuttryck - hår, smink, kläder, kroppsspråk, röst m.m. Valda och icke-valda aspekter. Det kön andra ser en som. (kallas även socialt kön)

Hbtqi-begreppet bokstav för bokstav

T

Transpersoner

Tre huvudtyper av transpersoner

- Binär (transsexuell, transkille, transtjej)

- Icke-binär (nongender, agender, intergender, genderqueer)

- Trans huvudsakligen i fråga om könsuttryck, "klä om" vs. "klä ut"
(transvestit, crossdresser, drag)

”För mig är det självklart att...” ett cis-perspektiv

Andra använder rätt namn och rätt pronomen om mig

Kunna fylla i ett formulär där det bara finns två kön

Använda kläder och skor utan att andra ifrågasätter mina val, höjer på ögonbrynen eller ger mig blickar

Vårdpersonal inte ställer irrelevanta frågor om min kropp eller mitt könsorgan

Använda de omklädningsrum och toaletter som finns på jobbet eller i det offentliga rummet

Använda min legitimation utan att behöva komma ut

Inte oroa mig för att möta negativ respons från kollegor, chefer eller patienter/klienter/ungdomar utifrån mitt könsuttryck/könsidentitet

Cispersoner och transpersoner

Kvinna

Man

CIS-PERSON
"på samma sida"

Biologiskt kön

Juridiskt kön

Könsidentitet

Könsuttryck

Cispersoner och transpersoner

Kvinna

Man

Könsidentitet

Biologiskt kön

Juridiskt kön

Könsuttryck

TRANS-PERSON

"överskrida"

Normer om kön

Tvåkönssystemet/cisnormen

Att det finns endast två kön

Att alla människor tillhör ett av dessa två

Att det biologiska könet är vad som bestämmer en persons könsidentitet och könsuttryck

En del av **heteronormativiteten**

Transperson

Paraplybegrepp

Trans är kort för transperson, som är ett paraplybegrepp för några av de personer som bryter mot samhällets normer kring kön, könsidentitet och könsuttryck. Det inbegriper människor som vill ändra juridiskt kön, som inte känner sig bekväma som varken kvinnor eller män, män som klär sig i kvinnokläder, artister som klär om till ett annat kön när de uppträder eller de som helt enkelt är osäkra på sin könsidentitet.”

Källa: [Transformering.se](https://transformering.se)

A dark grey silhouette of a person stands in the background, centered behind the text.

metro förklarar

Vad är skillnaden mellan CIS och TRANS?

Konsekvenser i vardagen – under transparaplyet

Toaletter och omklädningsrum

Personnummer

Den tidigare tillämpningen av namnlagen

Pronominatvånget

Brist på könsneutralt vardagsvokabulär

Konsekvenser i vardagen – under transparaplyet

Bristande information från myndigheter och vården kring utmaningar med byte av personnummer samt stöd för hur en bäst hanterar det.

Exempelvis kan det uppstå problem med:

- Examensbevis
- Frikort på apotek
- Bankkonton
- Telefonabonnemang
- Försäkringar
- Elbolag

Transutredningen (2017) vittnar om att individer lägger 10 tim/vecka i olika ärenden kopplat till personnummer.

Vad har du för pronomen?

HAN

HEN

DET

DEN

HON

Hen, den, det, han, hon

Nutida diskussion – men begreppet ”lanserades” redan 1966

Begreppet kommer från början från jämställdhetsförespråkare och språkforskare och inte från hbt-rörelsen

Könsneutralt pronomen
Hen (också i objektsform)

Könsneutrala pronomen finns i många språktraditioner, ex. finska, estniska, ungerska, kinesiska, persiska, swahili och turkiska.

Aspekter på bemötande – under transparaplyet

”Hon tog det jättebra, i det att hon inte tog avstånd eller kom med några kränkande frågor eller så. Hon sa »Det här är jättejobbigt för mig, eftersom jag inte vet vad som rör sig i huvudet på dig.« Den reaktionen var fullt förståelig tycker jag. Det är ju ingen människa i världen som kan förstå vad som rör sig i huvudet på mig, hur mycket jag än försöker förklara det. Det är ingen som kan leva sig in i det. Jag tror hon kände sig lite maktlös för att hon inte kunde hjälpa till, men hon gjorde verkligen allt hon kunde.”

’Alex’ ur rapporten ”Är du kille eller tjej?”

Aspekter på bemötande – under transparaplyet

Min psykolog sa att »jag har inte så mycket transkompetens men det ska inte gå ut över dig. Jag ska se till att är det något jag inte förstår så kommer jag skaffa mig den kompetensen.« Och det kändes väldigt bra, för man har ju hört historier där människor nästan fått undervisa sina psykologer. Där har fokus legat på att berätta för den personen vad trans är, eller vad hbt är. Att fokuset inte har legat på vad man kom dit för utan att man ska berätta om hbt. Och det blir också så väldigt fel.

'Henrik', ur rapporten "Är du kille eller tjej?"

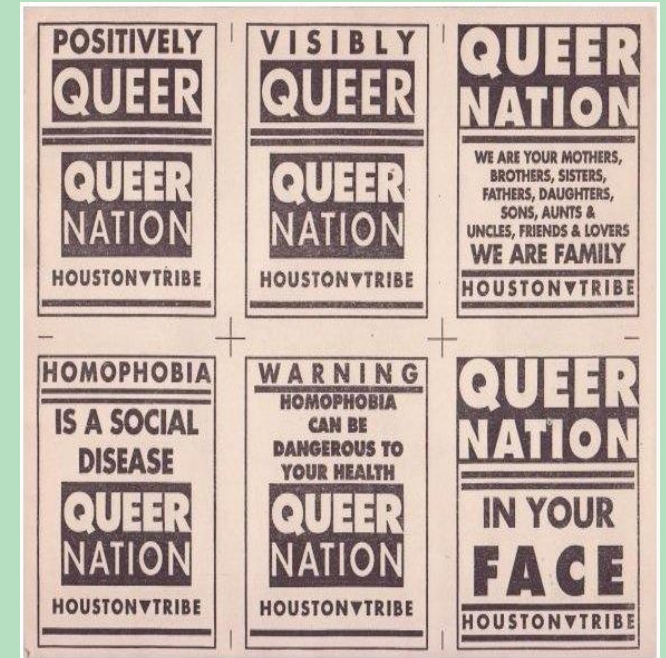

Hbtqi-begreppet bokstav för bokstav

Q

Queer är ett brett begrepp som kan betyda flera olika saker

Identitet
Handling
Förhållningssätt
Teori
Politisk aktivism
Identitet
Skällsord...

Queer är ett aktivt motstånd mot heteronormen. Passar inte in i sexualitets- och/eller "könsfacken", men gemensamt är queer ett ifrågasättande av heteronormen.

Hbtqi-begreppet bokstav för bokstav

I

Intersex

Variationer av kroppens:

Inre könsorgan

Yttre könsorgan

Könshormoner

Könskromosomer

Sekundära könskaraktistika

Behöver inte ha
med
könsidentitet att
göra!

Intersex eller DSD

Intersex

Aktivistterm

Fokus på MR och levd erfarenhet

Inkludering och fysisk variation

Avmedikalisering

Disorders of sex developmen (DSD)

Medicinterm

Fokus på medicin, kroppar och kirurgi

Normalisering och tvåkönsnorm

Medikalisering

Hbtq-historia

1944: I Sverige avkriminaliseras sex mellan personer av samma kön.

1950: RFSL bildas den 21 oktober

1972: Lagen om fastställelse av könstillhörighet i vissa fall

1979: Homosexualitet upphör klassas som psykisk sjukdom

1995 Partnerskapslagen träder i kraft i Sverige.

2001: RFSL beslutar att transpersoner ska inkluderas i RFSL:s målgrupp

2003: Samkönade par tillåts adoptera

2005: Sexuell läggning och kön blir skäl till att söka asyl

2005: Lesbiska par får rätt till inseminering

2007: Transgender Day of Remembrance uppmärksammas för första gången i Sverige

2009: Uppdaterad diskrimineringslag

2009: Socialstyrelsen avskaffar diagnosen transvestism – transvestiter anses inte längre ha en psykisk störning

2009: Namnlagens tillämpning ändras så att alla myndiga personer får ha vilket namn de vill, oavsett juridiskt kön.

Hbtq-historia

2009: Äktenskap blir könsneutralt

2010: Socialstyrelsen utreder könsutredningarna och kommer fram till att det finns flera fel och brister, som mycket olika vård beroende på var man bor och hur gammal man är. Bättring utlovas.

2012: PRV avgör att personer som fyllt 12 år (men är under 18 år) får ha vilket namn de vill, med alla vårdnadshavares samtycke

2013: Den som vill byta juridiskt kön i Sverige måste inte längre vara svensk medborgare. Däremot måste man vara folkbokförd i Sverige.

2013: Steriliseringslagen av transsexuella avskaffas

2016: ges ensamstående kvinnor möjlighet till assisterad befruktning inom svensk hälso- och sjukvård

2017: Adoptionscentrum förmedlar den första internationella adoptionen till ett svenskt samkönat par

2018: beslutas att personer som drabbats av det tidigare steriliseringskravet i könstillhörighetslagen kan ansöka om statlig ersättning enligt en ny lag

2019 Transpersoner inkluderas i hatbrottslagstiftningen

Sejer för Sveriges homosexuella: NU FÖRSVINNEN SJUKDOMSSTÄMPELN

Av **CHRISTER GERLACH**

Nu ska den förhatliga siffran 302 bort ur sjukdomsregistret. Siffran som avslöjar om du är homosexuell.

Babro Westerholm, 46, är chef på socialstyrelsen. Hon säger:

— Självklart att beteckningen ska bort.

Landets homosexuella män och kvinnor jublar. De har nått en stor framgång.

Den 19 oktober i år försvinner siffran 302. Och varför är det så viktigt?

Jo, hela världen använder sig av ett system för att klassificera sjukdomar som Världshälsorganisationen skrivit. Så också Sverige.

Där står det att homosexuella personer ska klassas med siffran 302. Siffran står för en mental rubbning.

RFSU. — Riksförbundet för sexuellt likaberättigande — har länge kämpat för att bli kvitt

monstrerade de vid socialstyrelsen.

Chefen Barbro Westerholm lovade att ta itu med problemet. Hon höll löftet. I går sa hon till Expressen:

Kvarleva

— Jag kände inte till problemet. Det är väl en gammal kvarleva. Men nu ska beteckningen bort.

Barbro Westerholm har själv drivit på ärendet. Nu är det på snabbresa. Förmodligen kommer det upp på styrelsens sammanträde den 19 oktober. Barbro Westerholm:

Optimistisk

— Jag är optimistisk. Jag tror att styrelsen stryker beteckningen.

Därefter kommer socialstyrelsen anvisa alla berörda myndigheter att stryka beteckningen där den eventuellt finns med.

— Datarregistren ska rensas från allt som inte hör dit. De ska vara till för att hjälpa, säger Barbro Westerholm. Jag är emot allt som kan tyda på älskareregist-

Sverige blir först i världen med att stryka den förhatliga siffran 302. USA har ett förslag på gång. Och lär komma tvåa.

— Det här hänger väl samman med riksdagens målsättning att fördöma mot människor som har ett annat synsätt på sexualiteten ska bort, säger hon.

Under demonstrationen vid socialstyrelsen ropade man i kör:

"Vi är arga, inte snälla.

Vi är homosexuella.

Nu ska sjukdomsstämpelein bort

annars blir processen kort."

Fredagen den 19 oktober när de homosexuella en liten bit längre i kampen för likaberättigande.

Barbro Westerholm, 46, socialstyrelsens nya chef, vill ha bort siffran 302 ur sjukdomsregistret. Den som avslöjar om du är homosexuell. I dag jublar landets homosexuella män och kvinnor. Sverige blir först i världen med att ta bort siffran

Vad får heteronormen för konsekvenser?

Osäkerhet. "När vet man?"

Komma ut. Vilka behöver komma ut, och vilka behöver inte göra det?

Osynliggörande (masskommunikation / individmöten / information / ...)

Otrygghet

...

Vad får heteronormen för konsekvenser?

Folkhälsomyndigheten – *Homosexuellas, bisexuellas och transpersoners hälsosituation*

Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor – *Om unga hbtq-personer – FRITID*

Folkhälsomyndigheten – *Hälsa på lika villkor? Hälsa och livsvillkor bland hbt-personer*

Utvecklingen av hälsan och hälsans bestämningsfaktorer bland homo- och bisexuella personer

Folkhälsomyndigheten – *Vem får man vara i vårt samhälle?*

Rätten till hälsa: Hur normer och strukturer inverkar på transpersoners upplevelser av sexuell hälsa, FHM, 2016

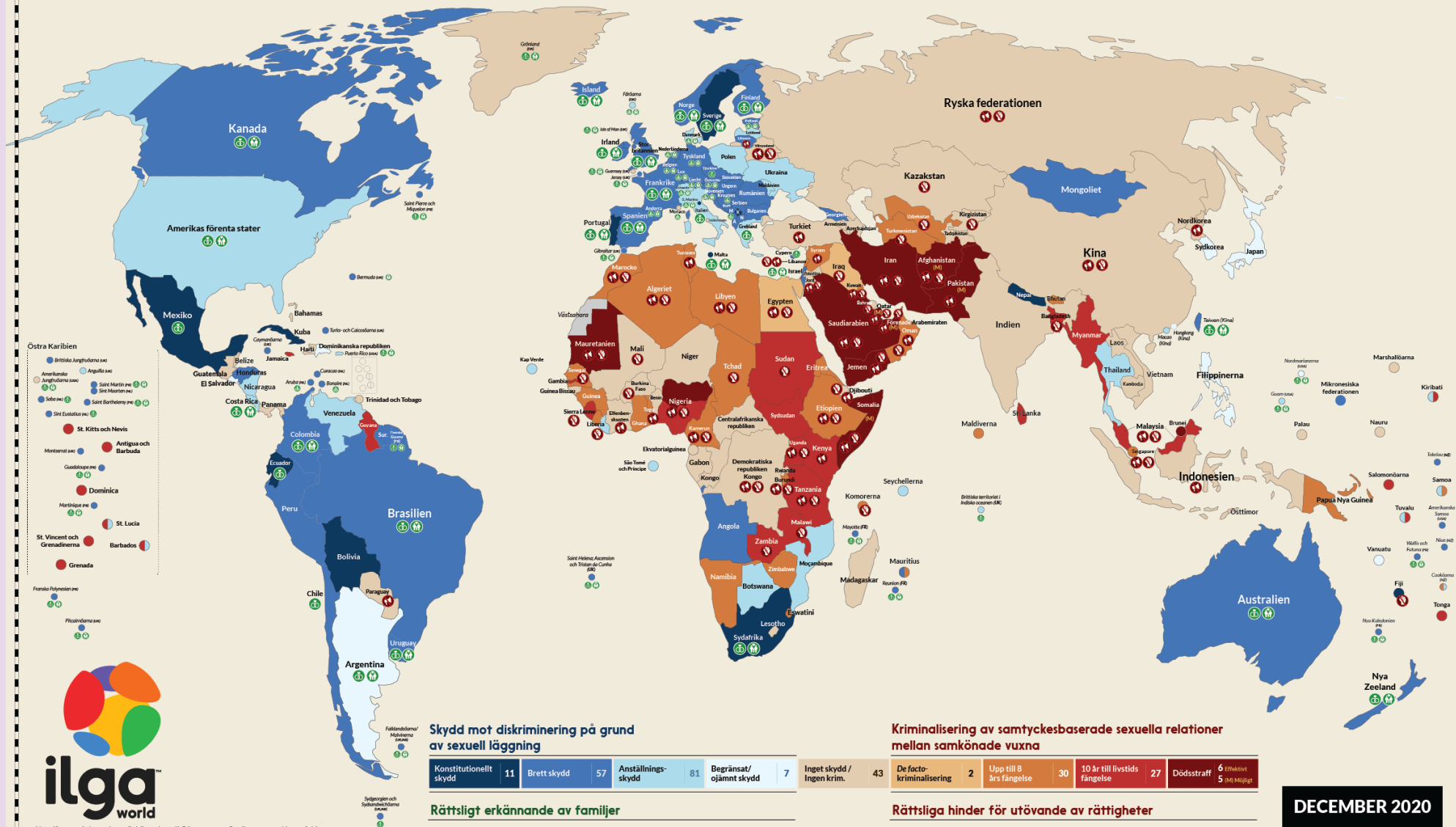
Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor – *Om unga hbtq-personer – HÄLSA*

Befolkningsundersökningen SRHR2017

LAGAR OM SEXUELL LÄGGNING I VÄRLDEN

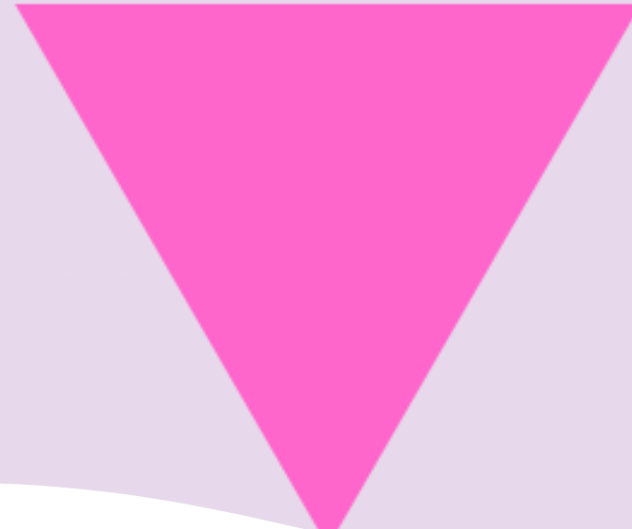
Från kriminalisering av samtyckesbaserade sexuella relationer mellan samkönade vuxna till skydd mot diskriminering på grund av sexuell läggning

Uppgifterna på denna karta är hämtade ur ILGA-rapporten Statligt sponsrad homofobi av Lucas Ramón Mendes, Kellyn Botha, Rafael Carrano Lelis, Enrique López de la Peña, R.J. och Daron Tan. Denna karta kan reproduceras och skrivas ut utan särskilt godkännande förutsatt att ursprungskällan tydligt framgår och att materialet återges utan ändringar. ilga.org

DECEMBER 2020

Psyisk ohälsa

Andelen med nedsatt psykiskt välbefinnande var dubbelt så stor bland homo- och bisexuella som hos den övriga befolkningen

Transpersoner upplevde än mer oro, ångslan och ångest än homo- och bisexuella.

Större risk för suicid!

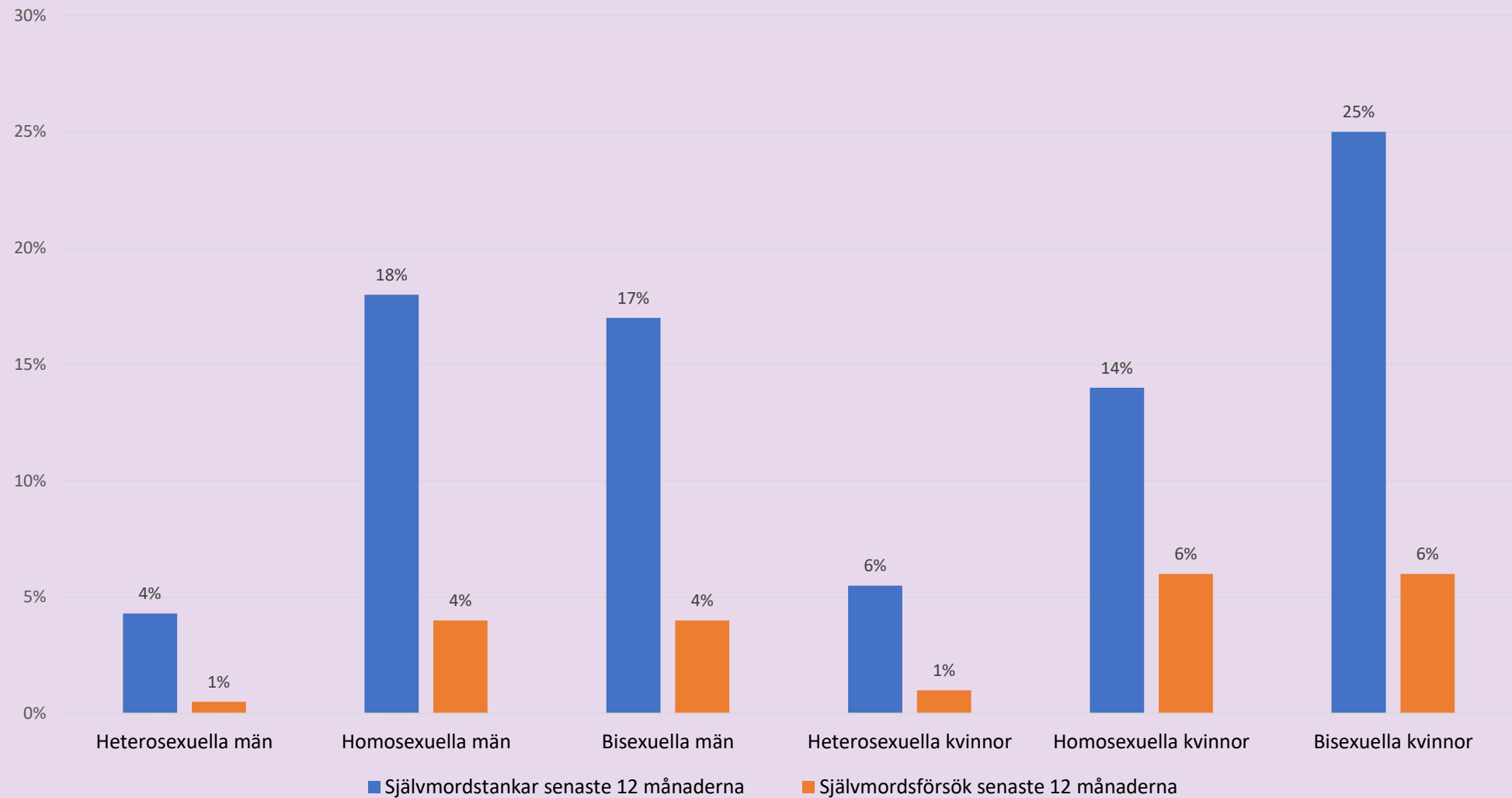
Andelen som någon gång **aktivt försökt ta sitt liv** var dubbelt så stor hos homo- och bisexuella som hos övriga befolkningen

Transpersoner hade ännu högre förekomst av suicidförsök än homo- och bisexuella.

Folkhälsomyndigheten – Hälsa på lika villkor

Själv mordstankar och självmordsförsök senaste 12 månaderna

Självmordstankar och självmordsförsök transpersoner

36 procent har övervägt att ta sitt liv under det senaste året, jämfört med 6 procent bland befolkningen i allmänhet.

Bland 15 – 19-åringarna är andelen i gruppen transpersoner 57 procent.

Andelen som gjort självmordsförsök under det senaste året är nästan fem gånger större än bland befolkningen i allmänhet.

40 procent i åldrarna 15–19 år har uppgett att de någon gång försökt att ta sitt liv.

Folkhälsomyndighetens enkätundersökning av transpersoner (2015)

Fysisk ohälsa

Högre förekomst av smärtproblematik från kroppen

Högre förekomst av "långvarig sjukdom" (ej definierat vilken)

Lägre förekomst av övervikt och fetma

Lägre frekvens av fysisk aktivitet hos homo- och bisexuella och ännu lägre hos transpersoner

Folkhälsomyndigheten– Hälsa på lika villkor

Beroendeproblematik

Högre förekomst av rökare bland homo- och bisexuella

Högre förekomst av alkoholberoende bland homo- och bisexuella.

Fler transpersoner hade ännu mer riskabel alkoholanvändning

Högre förekomst av cannabisanvändning hos unga homo- och bisexuella.

Folkhälsomyndigheten – Hälsa på lika villkor

Hur mår unga hbtq-personer?

Patientberättelse - diskussion utifrån verkligt fall

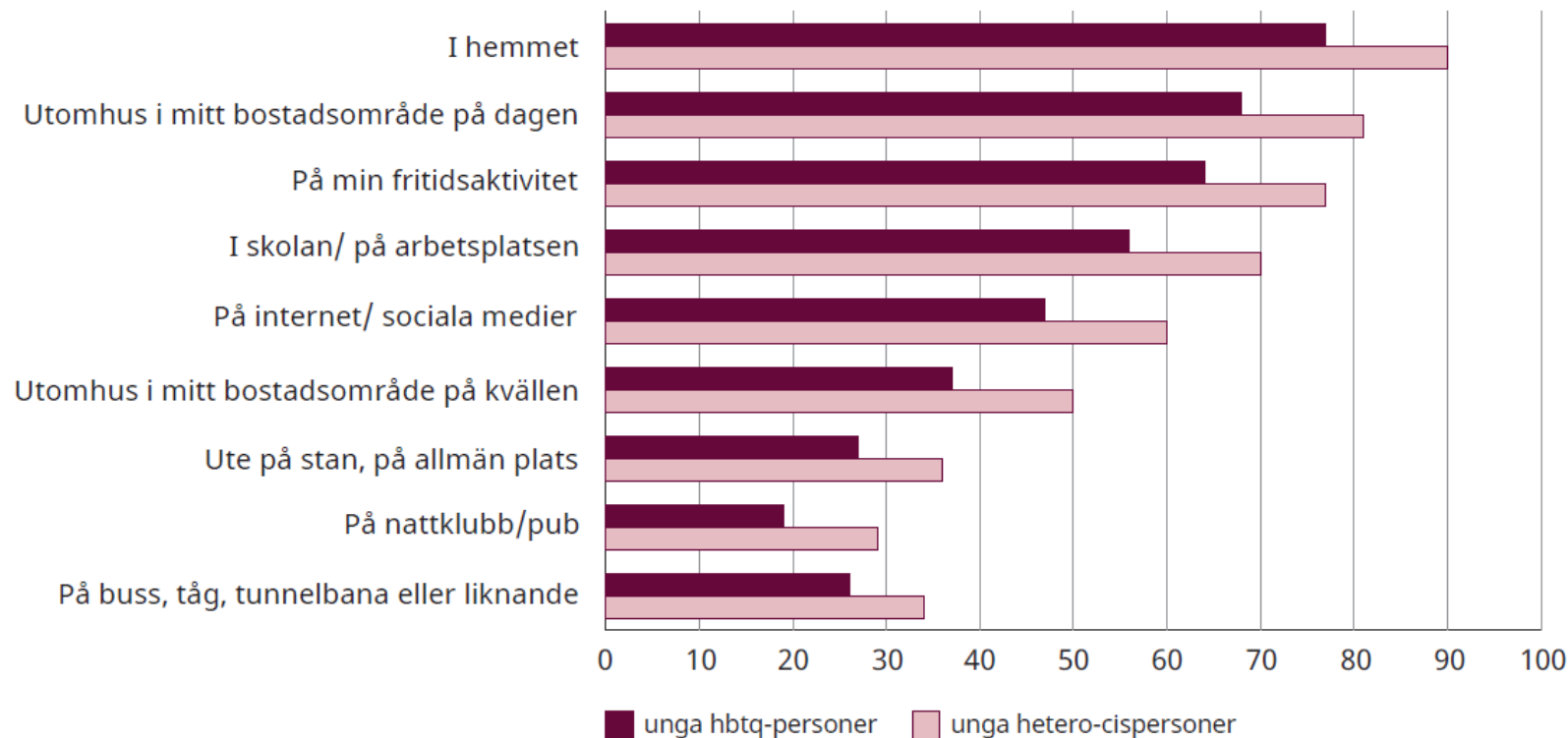
"Jag, 18 år, kommer till akuten mitt i natten för att jag har så ont i magen att jag spyr (visar sig vara blindtarmen). På frågan om jag kan vara gravid, förklarar jag flera gånger att det är omöjligt för att jag är lesbisk och min flickvän inte kan göra mig gravid, men jag lämnar urin och provet visar negativt. Blir skickad till gynekologavdelningen för att "alla tjejer vågar inte säga att de har haft sex". Jag tror att jag här sade "men jag SÄGER ju att jag har haft sex, massor av sex, med min FLICKVÄN! Det skulle vara ett medicinskt MIRAKEL!". Blir tvingad till ytterligare ett urinprov och ett vaginalt ultraljud som verkligen inte kändes okej, men jag kunde inte kämpa emot för att jag hade så ont i magen och var så trött att det kändes lättare att låta dem hållas tills de insåg att de hade fel."

OTRYGGHET OCH UTSATTHET

KÄNNER DU DIG TRYGG PÅ FÖLJANDE STÄLLEN?

– JA, ALLTID

Källa: MUCF:s Nationella ungdomsenkät 2018.

Figur 1. Andel unga som alltid känner sig trygga på de specificerade platserna, efter unga hbtq-personer och andra unga, 16–25 år, 2018.

Till Webbversionen

mucf
.se

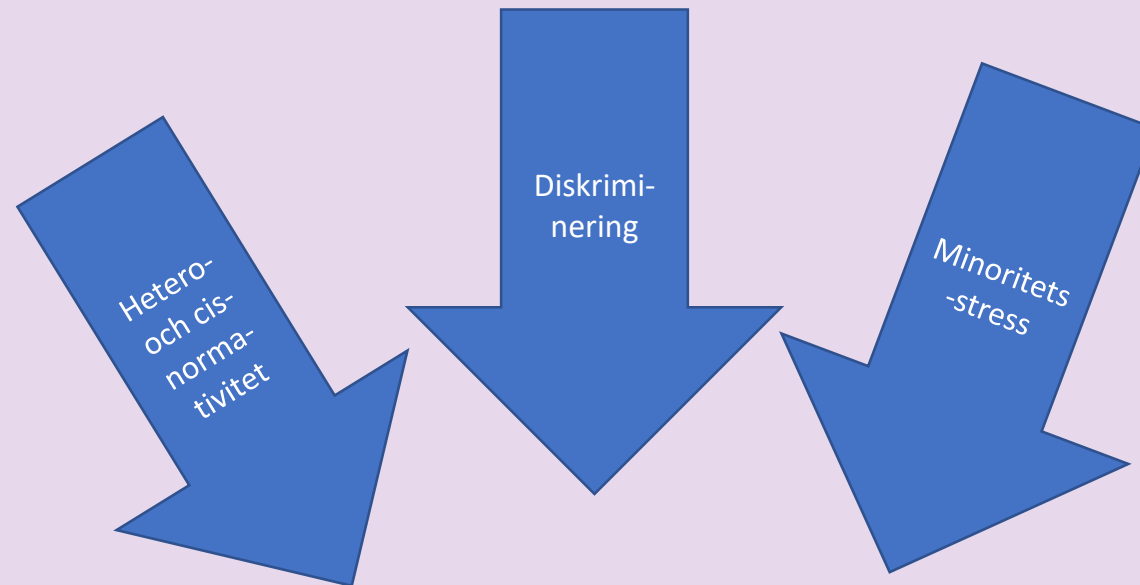
Myndigheten för ungdoms-
och civilsamhällesfrågor

[Webbversion →](#)

[Till mucf.se →](#)

Varför ser det ut så här?

OHÄLSA

Minoritetsstress

Vad kommer
hända om de
får veta..?

Tycker de att
jag är konstig?

Är det tryggt
för mig att vara
här?

Tycker de att jag
är äcklig?

Kommer de
respektera
mig?

Vet de något
om sådana
som mig?

Kommer jag bli
utsatt för våld?

Måste jag
förklara mig?

Kommer de
behandla mig
dåligt?

Mikroaggressioner

Subtila fördomar - Mikroaggressioner innefattar de subtila fördomar som hbtqi-personer möter i sin vardag.

Det kan tex. handla om gester, blickar, suckar, olyckliga komplimanger och oförstående frågor.

Mikroaggressioner

Mikroaggressioner/förolämpningar kan vara svåra att upptäcka hos sig själv och är ofta oreflekterade.

Den som utsätter andra för mikroaggressioner är ofta inte själv medvetna om det, och kan känna sig förnärmade om hen blir konfronterade med det.

Mikroaggression

Kan leda till ohälsa - Att utsättas för detta återkommande i sin vardag är påfrestande och kan leda till ohälsa.

Hypervigilans

En person som återkommande utsätts för mikroaggressioner, diskriminering, hot och våld kan utveckla hypervigilans i mötet med andra.

Utbildningsmaterial

All personal på enheten har tillgång till ett referensbibliotek som ni hittar på en "dold" hemsida:

<https://www.regionkronoberg.se/jobb-och-utbildning/kurser-och-konferenser/hbtq-diplomering2/hbtq-diplomering/>

Kom ihåg att göra er självreflektion

Självreflektion - normer

Ett mål med utbildningen är att du som deltagare ska bli medveten om normer och hur du och andra påverkas av normer som rör sexualitet och kön. Vissa normer följer vi, de stämmer in på oss, andra bryter vi emot, de stämmer inte in på oss. Vi är ofta medvetna om de normer som vi eller personer i vår omgivning bryter mot. De normer vi följer kan vara svårare att se.

Denna övning handlar om att du ska reflektera över vilka normer du bryter mot gällande kön och sexualitet och vilka normer du lever i enlighet med. Läs påståendena nedan, om du känner igen dig själv i påståendet sätter du ett kryss i rutan "stämmer". Om du inte känner igen dig själv i påståendet sätter du ett kryss i rutan "stämmer inte". **Du behöver inte visa dina svar för någon annan.**

Vilka påståenden stämmer in på dig?

	Stämmer	Stämmer inte
1. När jag växte upp var det lätt att hitta förebilder på film, i tv och i böcker som speglar min sexualitet.		
2. Jag behöver inte förbereda mig för att bemöta människor som har negativa eller ifrågasättande åsikter om min sexualitet eller könsidentitet.		
3. Det är självklart för mig vilket omklädningsrum jag ska byta om i när jag går till simhallen.		

10. Det var självklart för mig vilken grupp jag hörde till när vi delades in i tjej- och killgrupper i skolan.		
11. Jag har aldrig behövt förklara mitt förnamn i samband med att jag söker vård.		
12. Jag får inte frågor om hur mina föräldrar eller andra närstående ser på min sexualitet eller könsidentitet.		
13. Jag har inte fått höra att "jag tycker om dig ändå" när jag berättat om min sexualitet.		
14. Min sexualitet eller könsidentitet är inte en viktig faktor som avgör var jag ska söka vård.		
15. Jag behöver inte förklara min sexualitet eller könsidentitet.		
16. Min sexualitet eller könsidentitet påverkar inte vilka länder jag kan resa till.		
17. När jag och min partner bokar ett gemensamt hotellrum förväntas vi sova tillsammans och får en		

Kontaktuppgifter

Xxxxxxxx Xxxxxxxxxx
för Regioner i samverkan
xxxxxxx@xxxxxxx
xxx-xxx xx xx

